

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.1 การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ

1.2 องค์ประกอบของโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1) แนวคิดและหลักการ
- 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรมฯ
- 3) ลักษณะของโปรแกรม
- 4) การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
- 5) เอกสาร สื่อ และวัสดุอุปกรณ์
- 6) การประเมินผลการเรียนการสอน
- 7) การประเมินคุณภาพของโปรแกรมฯ

ขั้นที่ 2 การทดลองใช้โปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

- 2.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 2.2 การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย
- 2.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.4 การดำเนินการทดลอง

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 3 การปรับปรุงโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.1 นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.2 นำเสนอโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นที่ 1 การพัฒนาโปรแกรมฯ

1.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาสังเคราะห์แนวคิดเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาโปรแกรม ฯ

1) ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดการสอนสังคมศึกษา ของ คูเปอร์ และ ฟาร์ริส (Cooper & Farris, 1994), สเคลล (Skell, 1995) ชาปิน และ แมสสิค (Chapin & Messick, 1996) แมกซิม (Maxim, 1999) และเอกสารชุดการสอนสังคมของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526) ซึ่งพบว่าแนวคิดการสอนสังคมศึกษาในปัจจุบันเน้นการพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี รับผิดชอบและเข้าใจในปัญหาของสังคมและมีความสามารถที่จะแก้ไขปัญหาและตัดสินใจได้ โดยเน้นการสร้างความหมายในการเรียนรู้ (Constructing Meaning) การใช้การสืบสอบความรู้ในสังคมโลก (Investigating The Social World) และการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Using Cooperative Learning as " Social Study") ซึ่งประกอบด้วยวิธีการสอนแบบสืบสอบ ซึ่งต้องใช้กิจกรรมการอ่าน การเขียน การสังเกต การสัมภาษณ์ การเขียนสรุปความรู้ความเข้าใจ การใช้อินเทอร์เน็ต (internet) เพื่อการค้นหาข้อมูล การสอนแบบร่วมมือ ซึ่งใช้กิจกรรมการอภิปรายแสดงความคิดเห็น การทำงานกลุ่ม การสอนแบบแก้ปัญหาซึ่งใช้ปัญหาในสังคมที่เกิดขึ้นมาสอนให้รู้จักการ

แก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การสอนแบบหน่วยด้วยการบูรณาการเนื้อหาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตจริง ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อฝึกทักษะทางสังคม การสอนแบบมนทัศน์เป็นการสอนด้วยประสบการณ์ตรง การสอนแบบใช้ตำรา ซึ่งประกอบด้วยหนังสือ วรรณกรรม และอุปกรณ์ต่าง ๆ

2) ศักยภาพและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ จากรายงานการวิจัยและเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ Froese, (1996) ซึ่งมีความเชื่อว่าความสามารถทางภาษาของเด็กเริ่มจากการเรียนรู้จักความหมายด้วยการเรียนรู้แบบธรรมชาติ จากสภาพแวดล้อมในชีวิต ประกอบด้วยวิธีการสอนอ่านด้วยการใช้กิจกรรมการอ่านหนังสือร่วมกัน การฟังครูอ่านวรรณกรรม การอ่านวรรณกรรมที่สนใจ การอ่านเพื่อการค้นคว้า การสอนเขียนด้วยการฝึกเขียนร่วมกัน การเขียนสิ่งที่พบเห็น การเขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน การสอนด้วยของจริงและให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง การสอนแบบมีส่วนร่วมสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากที่จะเรียนโดยการให้กิจกรรมกลุ่ม เช่นบทบาทสมมติ ละคร การอภิปรายแสดงความคิดเห็น การรายงาน การสอนด้วยวรรณกรรมและสื่ออุปกรณ์เพื่อการค้นคว้าต่าง ๆ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้อันส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3) ศึกษาหลักการบูรณาการแนวคิดของ นวลปรานต์ ชมพูศรี (2532) ซึ่งกล่าวว่าการบูรณาการคือการสัมพันธ์กันทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน และ รุทแมน (Routman, อ้างถึงใน Cooper & Farri, 1994) ซึ่งมีแนวคิดในการบูรณาการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โดยเชื่อวิธีการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติด้วยกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกันนั้นสามารถที่จะพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีได้ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดทั้งสองมาบูรณาการเป็นการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. การสอนด้วยของจริง เช่น ข้าว เหตุการณ์ต่าง ๆ และบูรณาการการฟังและการเขียนสรุปความรู้ความเข้าใจ
2. การใช้ทักษะการฟังสรุปความรู้ความเข้าใจ
3. การสอนด้วยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและการปกครองไทย ด้วยการระดมสมองหาปัญหาที่นักเรียนสนใจศึกษา
4. การใช้การตัดสินใจเลือกเรียนตามความสนใจของนักเรียน
5. การใช้กระบวนการกลุ่มและการตั้งคำถามเพื่อการค้นคว้า
6. การแบ่งกลุ่มตามความสนใจออกเป็นกลุ่มย่อย

7. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นและประเมินการพูดของตนเองและเพื่อน

8. การสืบสอบความรู้โดยการบูรณาการทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเป็นกิจกรรมเพื่อการค้นคว้าหาข้อมูล

9. การใช้กระบวนการกลุ่มสรุปความรู้ที่ได้จากการค้นคว้าเป็นสัญลักษณ์

10. การใช้กระบวนการกลุ่มในการเสนอรายงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทบาทสมมติ รายการเกมโชว์

11. การใช้ทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นต่อการนำเสนอของเพื่อนในแง่บวก

12. การประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักเรียนโดยครูและนักเรียนประเมินตนเองและเพื่อน

13. การเขียนสะท้อนความคิดจากการเรียน

4) ศึกษาเนื้อหาการสอนสังคมศึกษา ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในหลักสูตรและการประเมินผลกลุ่มทักษะภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

5) สังเกตการสอนในโรงเรียนที่จัดการสอนภาษาแบบธรรมชาติ โรงเรียนทอสี โรงเรียนอนุบาลหนูน้อย และโรงเรียนบางกอกพัฒนา

1.2 องค์ประกอบของโปรแกรมฯ โดยมีรายละเอียดซึ่งประกอบด้วย การแนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์โปรแกรม ลักษณะของโปรแกรม การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ เอกสาร สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การประเมินผลการเรียนการสอนและการประเมินผลโปรแกรมห่างแสดงไว้ในแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 องค์ประกอบของโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1. แนวคิดและหลักการ โดยมุ่งที่จะพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ ตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ของตนในสังคม ด้วยการแสดงออกด้วยการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และสามารถใช้ชีวิตร่วมกันได้อย่างมีความสุขโดยมีความสามารถในการสื่อสารที่ดี
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง การเมืองและการปกครองไทย ความสามารถทางภาษาทางด้านกาฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
3. ลักษณะของโปรแกรม เป็นการสอนในเวลาเรียน ใช้เวลาคาบละ 60 นาที สัปดาห์ละ 4 คาบ เป็นเวลา 8 สัปดาห์
4. การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ <ol style="list-style-type: none"> 1) การสอนด้วยของจริง เช่น ข้าว เหตุการณ์ต่าง ๆ และบูรณาการทักษะการฟังและเขียนสรุปความรู้ความเข้าใจ 2) การใช้ทักษะการฟังสรุปความรู้ความเข้าใจ 3) การสอนด้วยปัญหาที่สอดคล้องกับการเมืองและการปกครองไทยโดยการระดมสมองหาปัญหาที่นักเรียนสนใจศึกษา 4) การใช้การตัดสินใจเลือกเรียนตามความสนใจของนักเรียน 5) การใช้กระบวนการกลุ่ม และการตั้งคำถามเพื่อการค้นคว้า 6) การแบ่งกลุ่มตามความสนใจเป็นกลุ่มย่อย 7) การอภิปรายแสดงความคิดเห็น และประเมินการพูดของตนเองและเพื่อน 8) การสืบสอบความรู้โดยบูรณาการทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูล 9) การใช้กระบวนการกลุ่มสรุปความที่ได้จากการค้นคว้าเป็นสัญลักษณ์ 10) การใช้กระบวนการกลุ่มในการเสนอรายงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทบาทสมมติ เกมโชว์ 11) การใช้ทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นต่อการนำเสนอรายงานของเพื่อนในแง่บวก 12) การประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโดยครูประเมินนักเรียน และนักเรียนประเมินตนเองและเพื่อน 13) การเขียนสะท้อนความคิดจากการเรียน
5. เอกสารและสื่ออุปกรณ์ ประกอบด้วย แผนการสอน วรรณกรรมและวัสดุอุปกรณ์
6. การประเมินผลการเรียนการสอน <p>ประเมินจากระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครอง</p>
7. การประเมินคุณภาพของโปรแกรมฯ <ol style="list-style-type: none"> 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่าในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

1) แนวคิดและหลักการ โดยมีแนวคิดที่ว่าวิธีการสอนสังคมศึกษากับวิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติมีความสอดคล้องกันในหลักการที่ต้องการจะพัฒนานักเรียนให้เป็นพลเมืองดี ใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุขโดยมีความสามารถทางภาษาในการสื่อสารกันได้อย่างดี

2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งประกอบด้วยความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเมืองและการปกครองไทย ความสามารถทางภาษาทางด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3) ลักษณะของโปรแกรม เป็นโปรแกรมการสอนในเวลาเรียนปกติ โดยใช้เวลาเรียนสัปดาห์ละ 4 วัน เป็นเวลา 8 สัปดาห์ วันละ 1 คาบ ในวิชาสังคมศึกษา

4) การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาและนำเสนอโดยมีขั้นตอนในการจัดทำแผนการสอน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 การบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

จากขั้นตอนตามแผนภูมิผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนที่มีกระบวนการสอน
ดังต่อไปนี้

ขั้นนำ

1. ในแต่ละครั้งของการเรียนครูจะใช้สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เช่นวรรณกรรม
แผ่นภาพ คำกลอนเรื่องการเลือกตัวแทน บทความ วิดีโอ เพื่อเข้าสู่เนื้อหาที่จะเรียนและครูทดสอบ
ความเข้าใจจากการฟังของนักเรียน โดยให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญการฟังลงในใบสรุปสาระ
สำคัญการฟัง
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญจากการฟังและนำเข้าสู่
บทเรียน

ขั้นดำเนินการสอน

3. นักเรียนระดมความคิดเห็นหาหัวข้อย่อยที่นักเรียนสนใจ
ศึกษาโดยครูใช้แผนภูมิ ช่วยบันทึกบนกระดาน
4. นักเรียนช่วยกันให้คะแนนเพื่อเลือกหัวข้อย่อยที่นักเรียน
สนใจศึกษามากที่สุดมา 4 หัวข้อ ตามลำดับ
5. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามหัวข้อย่อยที่นักเรียนสนใจศึกษาเป็น 4 กลุ่ม
และในแต่ละกลุ่มนี้ให้นักเรียนออกเป็นอีก 2 กลุ่มย่อยในจำนวนนักเรียนที่เท่ากันจะได้ 8 กลุ่ม
ย่อย
6. นักเรียนแต่ละกลุ่มย่อยตั้งคำถามเพื่อใช้ในการค้นคว้าหาคำตอบ
เกี่ยวกับหัวข้อย่อยที่นักเรียนสนใจศึกษา
7. นักเรียน 2 กลุ่มย่อยที่สนใจศึกษาในหัวข้อย่อยเดียวกันมาพบแลกเปลี่ยน
เปลี่ยนคำถามซึ่งกันและกัน และอภิปรายแสดงความคิดเห็น ร่วมกันสร้างรูปแบบของการค้นหา
ข้อมูลเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งขึ้นมา หลังจากนั้นครูแจกแบบประเมินการพูด
8. นักเรียนแต่ละคนค้นหาคำตอบจากแหล่งการเรียนรู้ที่นักเรียนสนใจ
เพื่อตอบคำถามที่นักเรียนตั้งขึ้นมา และบันทึกลงในแบบบันทึกK-W-L(Know หมายถึง ความรู้

เดิม), (Want หมายถึง สิ่งที่ต้องการรู้เพิ่ม) และ (Learned หมายถึง ความรู้เพิ่ม) รวมทั้งแหล่งที่นักเรียนใช้ในการค้นหาข้อมูล

ขั้นสรุป

9. นักเรียนนำข้อมูลที่ได้อ่านมาสนทนาในกลุ่มแสดงความคิดเห็นและถ่ายทอดออกมาเป็นสัญลักษณ์ อาจจะโดยการวาดภาพตามจินตนาการอย่างมีความหมายหรือ เขียนเป็น Graphic Organizer ในรูปแบบต่าง ๆ

10. นักเรียนเลือกนำเสนอรายงานด้วยรูปแบบที่หลากหลาย เช่น รายการวิทยุ, เกมโชว์, หรือบทบาทสมมติ โดยอาจจะเสนอเป็นกลุ่มย่อยหรือเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งห้องร่วมกันจัดทำ

11. นักเรียนกลุ่มอื่นให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะกับเพื่อนเกี่ยวกับการรายงานโดยการพูดในแง่บวก และครูช่วยสรุปความรู้ที่ได้จากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม

12. ครูและนักเรียนประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักเรียน โดยให้นักเรียนประเมินตนเองและเพื่อน

13. นักเรียนเขียนสะท้อนความคิดของนักเรียนจากการเรียนโดยนำความรู้ที่ได้รับมาเชื่อมโยงกับชีวิตจริงที่นักเรียนประสบมา

สื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
2. วรรณกรรมทางสังคมศึกษา

การประเมินผล ผู้วิจัยประเมินผลจากการพิจารณา

1. การเขียนสรุปความรู้ความเข้าใจได้
2. ความสามารถทางภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
3. ประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักเรียน

5) เอกสารและสื่อของโปรแกรมประกอบด้วยแผนการสอน วรรณกรรม

และสื่ออุปกรณ์

5.1) การสร้างแผนการสอน

5.1.1 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการเมืองและการปกครองไทย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบเนื้อหาหน่วยการเมืองและการปกครองไทยตามหลักสูตรสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหน่วยการเมืองและการปกครองไทยที่ปรับให้สัมพันธ์กับสภาพการเมืองและการปกครองไทยในปัจจุบัน

เนื้อหาตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง 2533)	เนื้อหาที่ปรับให้สัมพันธ์กับสภาพการเมืองและการปกครองในปัจจุบัน
1. ลักษณะทั่วไปของประชาธิปไตย <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของประชาธิปไตย - สิทธิ หน้าที่ ความเสมอภาค - การยอมรับความคิดเห็นของบุคคล และหมู่คณะ - การมีระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกัน 2. การปกครองประเทศ <ul style="list-style-type: none"> - รัฐธรรมนูญ - อำนาจอธิปไตย มี 3 อย่าง คือ อำนาจอธิปไตย นิติบัญญัติ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ 	1. ประเทศไทยกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของประชาธิปไตย - รัฐธรรมนูญ - กฎหมาย - พระมหากษัตริย์ - อำนาจอธิปไตย - รัฐสภา 2. คนไทยกับวิถีชีวิต แบบประชาธิปไตย <ul style="list-style-type: none"> - การเชื่อฟัง ความสามัคคี การยอมรับในเหตุผล สิทธิและหน้าที่ เสมอภาคและเสรีภาพ การเคารพผู้อื่น การมีส่วนร่วม

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบเนื้อหาหน่วยการเมืองและการปกครองไทยตามหลักสูตรสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหน่วยการเมืองและการปกครองไทยที่ปรับให้สัมพันธ์กับสภาพการเมืองและการปกครองไทยในปัจจุบัน (ต่อ)

เนื้อหาตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง 2533)	เนื้อหาที่ปรับให้สัมพันธ์กับสภาพการเมืองและการปกครองในปัจจุบัน
<p>3. หน้าที่และคุณสมบัติที่ดีของผู้นำและผู้ตาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำในระดับครอบครัว คือ บิดา - ผู้นำในระดับชุมชน คือ ผู้ใหญ่บ้าน, กำนัน, <p>นายกเทศมนตรี, พระสงฆ์, นายอำเภอ, ผู้ว่าราชการจังหวัด, ผู้นำระดับชาติ</p>	<p>3. การใช้ชีวิตของคนในชุมชนประชาธิปไตยรูปแบบต่าง ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ครอบครัว โรงเรียน ห้องเรียน หมู่บ้าน ตำบล - บทบาทและหน้าที่ของผู้นำและผู้ตามในแต่ละชุมชน - ผลเสียของการไม่ใช้สิทธิ <p>4. สิทธิและหน้าที่ของปวงชนชาวไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิทธิและหน้าที่ของคนไทย - การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง - สิทธิตามรัฐธรรมนูญ - ผลเสียของการไม่ใช้สิทธิ <p>5. การเลือกตั้งของไทยในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการเลือกตั้ง - คณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรคการเมือง - สมาชิกสภาผู้แทนแบบบัญชีรายชื่อแบบแบ่งเขต - ปัญหาการเลือกตั้งของไทยในปัจจุบัน

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบเนื้อหาหน่วยการเมืองและการปกครองไทยตามหลักสูตรสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหน่วยการเมืองและการปกครองไทยที่ปรับให้สัมพันธ์กับสภาพการเมืองและการปกครองไทยในปัจจุบัน (ต่อ)

เนื้อหาตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง 2533)	เนื้อหาที่ปรับให้สัมพันธ์กับสภาพการเมืองและการปกครองในปัจจุบัน
<p>4. หน้าที่การปกครองของชุมชนและรัฐในระดับท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถาต๋าบาล - สถาเทศบาล - สถาจ้งหวัด 	<p>6. ผู้แทนของประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ สมาชิกวุฒิสภา - คุณสมบัติของผู้แทนประชาชน <p>7. รัฐบาลของประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - บทบาทหน้าที่ของรัฐบาล นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี - การแบ่งการบริหารราชการแผ่นดิน 3 ส่วน <p>8. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการกระจายอำนาจการปกครอง - บทบาทของผู้แทนประชาชนในระดับท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล, องค์การบริหารส่วนจังหวัด, พัทยา, กรุงเทพมหานคร.

5.1.2) ลักษณะของแผนการสอนมีรูปแบบการเวียนแบบยี่ดหุ่ยนจำนวน 8 หน่วย หน่วยละ 3 แผน แผนละ 1 คาบเวียน ดังตารางการจัดทำแผนการสอนตามเนื้อหาที่ปรับใหม่ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การกำหนดหน่วยและแผนการสอน

ชื่อหน่วย	แผนการสอน		
	ลำดับที่	ขั้นตอนการสอน	จำนวนคาบ
1. ประเทศไทยกับการปกครอง ระบอบ ประชาธิปไตย	1	ชั้นนำที่ 1 และ 2	1
	2	ชั้นดำเนินการสอนที่ 3-8	1
	3	ชั้นสรุปที่ 9-13	1
2. คนไทยกับวิถีชีวิตแบบ ประชาธิปไตย	4	ชั้นนำที่ 1 และ 2	1
	5	ชั้นดำเนินการสอนที่ 3-8	1
	6	ชั้นสรุปที่ 9-13	1
3. การใช้ชีวิตของคนในชุมชน ประชาธิปไตย	7	ชั้นนำที่ 1 และ 2	1
	8	ชั้นดำเนินการสอนที่ 3-8	1
	9	ชั้นสรุปที่ 9-13	1
4. สิทธิและหน้าที่ของปวงชนชาว ไทย	10	ชั้นนำที่ 1 และ 2	1
	11	ชั้นดำเนินการสอนที่ 3-8	1
	12	ชั้นสรุปที่ 9-13	1
5. การเลือกตั้งของไทยในปัจจุบัน	13	ชั้นนำที่ 1 และ 2	1
	14	ชั้นดำเนินการสอนที่ 3-8	1
	15	ชั้นสรุปที่ 9-13	1
6. ผู้แทนของประชาชน	16	ชั้นนำที่ 1 และ 2	1
	17	ชั้นดำเนินการสอนที่ 3-8	1
	18	ชั้นสรุปที่ 9-13	1
7. รัฐบาลของประชาชน	19	ชั้นนำที่ 1 และ 2	1
	20	ชั้นดำเนินการสอนที่ 3-8	1
	21	ชั้นสรุปที่ 9-13	1
8. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น	22	ชั้นนำที่ 1 และ 2	1
	23	ชั้นดำเนินการสอนที่ 3-8	1
	24	ชั้นสรุปที่ 9-13	1

5.1.3) เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เข้าด้วยกัน

5.1.4) นำแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการการสอนสังคมศึกษา อาจารย์สอนสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษา ครูสอนภาษาแบบธรรมชาติในระดับประถมศึกษา และนักวิชาการการสอนภาษาแบบธรรมชาติ 2 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความตรงของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา ซึ่งผู้วิจัยนำมาแก้ไขปรับปรุง

5.1.5) นำแผนการสอนไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร เพื่อดูความเหมาะสมของการจัดกิจกรรม และระยะเวลา แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

5.2) การจัดหาวรรณกรรมและวัสดุอุปกรณ์

5.2.1) ผู้วิจัยดำเนินการจัดหาวรรณกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสังคมศึกษา เรื่องการเมืองและการปกครองไทยสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน รวมทั้งสื่อ เอกสาร หนังสือพิมพ์ บทความ Internet, C.D Rom เทป วีดิทัศน์ และอื่น ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถจะใช้ได้ในห้องเรียน

5.2.2) ให้นักเรียนค้นคว้าจากแหล่งอื่น ๆ

6.) การประเมินผลการเรียนการสอน ประเมินจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 1 คะแนนระหว่าง 50-59, ระดับ 2 คะแนนระหว่าง 60-69,
ระดับ 3 คะแนนระหว่าง 70-79, ระดับ 4 คะแนนระหว่าง 80-100.

7) การประเมินคุณภาพของโปรแกรมฯ โดยพิจารณาจาก

7.1) หลังการทดลองโปรแกรมค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มควบคุม

7.2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

ขั้นที่ 2 การทดลองใช้โปรแกรมฯ

2.1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งสองห้อง (คุปต์วิเชียรอุทิศ) สังกัดกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

- 1) เป็นโรงเรียนขนาดเล็กเปิดสอนในระดับอนุบาลและประถมศึกษาขึ้นไป ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ฯ
- 2) โรงเรียนมีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนในระดับปานกลาง และมีการจัดนักเรียนแบบคละกัน ระหว่างเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อน
- 3) โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนานักเรียนด้านวิชาการโดยให้ความสนใจต่อนวัตกรรม และวิธีการสอนแบบใหม่

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนทุ่งสองห้องจำนวน 44 คน มีจำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 22 คน มีการสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้การจับสลาก จากจำนวน 2 ห้องเรียน เพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุมอีก 1 ห้องเรียน

1) กลุ่มทดลองทำการสอนด้วยแผนการสอนที่บูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนด้วยแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มา จำนวน 24 แผน ในเนื้อหาหน่วยการเมืองและการปกครองไทยที่บูรณาการให้สัมพันธ์กับสภาพจริงของการเมืองและการปกครองไทย

2) กลุ่มควบคุม ทำการสอนตามปกติตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งครูประจำวิชาสังคมศึกษาเป็นผู้สอน ในเนื้อหาหน่วยการเมืองและการปกครองไทยตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และเพิ่มเติมเนื้อหาส่วนที่ผู้วิจัยบูรณาการให้สัมพันธ์กับสภาพจริงของการเมืองและการปกครองไทย

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.2.1 ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งแบ่งการทดสอบเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองและการปกครองไทย และด้านการปฏิบัติของนักเรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองและการปกครองไทย ประกอบด้วย

- แบบสอบความรู้ความเข้าใจ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกคำตอบ มีคำตอบอยู่ 4 ตัวเลือก ตัวเลือกที่ถูกจะได้คะแนนเท่ากับ 1 และตัวเลือกที่ผิดจะได้คะแนนเท่ากับ 0 จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

- แบบประเมินความสามารถทางภาษา เป็นข้อสอบแบบอัตนัยเติมคำตอบและสอบพูดปากเปล่า โดยแบ่งการประเมินทักษะทางภาษาออกเป็น 4 ทักษะ รวมเป็นคะแนนเต็มทั้งหมด 60 คะแนน มีรายละเอียดดังนี้

- 1) แบบประเมินการฟัง มีข้อสอบจำนวน 4 ข้อ ข้อที่มีคำตอบถูก 1 คำตอบให้ 2 คะแนนและข้อที่มีคำตอบถูก 2 คำตอบให้ 4 คะแนน รวมเป็นคะแนนเต็ม 10 คะแนน ภายในเวลา 15 นาที

- 2) แบบประเมินการพูด ให้นักเรียนพูดปากเปล่าเรื่องอำนาจอธิปไตย โดยใช้เวลาในการพูดคนละประมาณ 3 นาที คิดเป็นคะแนนเต็ม 10 คะแนน

- 3) แบบประเมินการอ่าน ให้นักเรียนอ่านบทความ เรื่องอำนาจอธิปไตย ภายในเวลา 5 นาทีและตอบคำถามซึ่งมีอยู่ 3 ข้อ ข้อละ 10 คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน กำหนดเวลาในการทำประมาณ 15 นาที

- 4) แบบประเมินการเขียน ให้นักเรียนเขียนสะท้อนความคิด เรื่องอำนาจอธิปไตยเพื่อชาวไทยทุกคน คะแนนเต็ม 10 คะแนน ภายในเวลา 30 นาที

2) ด้านการปฏิบัติ ประเมินด้วยแบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

โดยการสังเกตพฤติกรรม 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรม ด้านการแสดงความคิดเห็น

Scale) 5 ระดับ คือ ปรับปรุง = 1 น้อย = 2 ปานกลาง = 3 มาก = 4 และ มากที่สุด = 5 และ คิดเป็นคะแนนเต็ม 10 คะแนน

2.2.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1) ผู้วิจัยศึกษาโดยศึกษาค้นคว้า เนื้อหาหน่วยงานเมืองและการปกครอง ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) การประเมินความสามารถทางภาษา จากเอกสารและหนังสือการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มทักษะภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ และการประเมินการทำงานกลุ่ม จากเอกสารและหนังสือต่าง ๆ

2) การสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีรายละเอียดดังนี้

(1) แบบสอบความรู้ความเข้าใจ มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบปรนัย เลือกตอบ คำตอบที่ถูกต้องได้ 1 คะแนน และคำตอบที่ผิดได้ 0 คะแนน และกำหนดอัตราส่วนของจำนวนข้อสอบในแต่ละเนื้อหาได้จำนวนข้อสอบรวม 50 ข้อ และคัดเลือกเหลือเพียง 30 ข้อ โดยมีจำนวนข้อสอบในแต่ละเนื้อหา ดังนี้ ลักษณะทั่วไปของประชาธิปไตยจำนวน 7 ข้อ การปกครองประเทศ 4 ข้อ หน้าที่และคุณสมบัติที่ดีของผู้นำและผู้ตาม 9 ข้อ หน้าที่และการปกครองของรัฐในระดับท้องถิ่น 8 ข้อ การเลือกตั้ง 2 ข้อ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกข้อสอบระดับความยาก .20-.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20

(2) แบบประเมินความสามารถทางภาษา มีข้อสอบเป็นอัตนัย กำหนดเนื้อหาและจุดมุ่งหมายในการวัดแต่ละทักษะ และกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

- แบบประเมินการฟัง เป็นแบบสอบแบบคำตอบถูก ผิด โดยคำตอบถูกให้ข้อละ 2 คะแนน และข้อที่มีคำตอบถูก 2 คำตอบ ให้ 4 คะแนน

- แบบประเมินการพูด เป็นการทดสอบการพูดปากเปล่าและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนโดยกำหนดประเด็นในการตอบ ดังนี้

1) เนื้อหาถูกต้อง 50 % โดยกำหนดประเด็นเกี่ยวกับ

- 1.1 บอกความหมายของอำนาจอธิปไตยได้ 1 คะแนน
- 1.2 บอกวัตถุประสงค์ของอำนาจอธิปไตยได้ 2 คะแนน
- 1.3 อำนาจอธิปไตยแบ่งออกเป็นกี่อำนาจ 1 คะแนน
- 1.4 การใช้แต่ละอำนาจใช้อย่างไร 6 คะแนน

2) การสื่อความหมายชัดเจน 10 %

- 3) ใช้สำเนียงและภาษาถูกต้อง 10 %
- 4) การแสดงความคิดเห็นและสรุปความ 25 %
- 5) ท่าทางและบุคลิกภาพ 5 %

- แบบประเมินการอ่าน เป็นแบบสอบแบบอธิบายโดยกำหนด

ประเด็นในการตอบ ดังนี้

- 1) บอกความหมายของแต่ละอำนาจได้ 3 คะแนน
- 2) บอกผู้ใช้อำนาจได้ 3 คะแนน
- 3) บอกวัตถุประสงค์ของการใช้อำนาจได้ 4 คะแนน

- แบบประเมินการเขียน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

โดยกำหนดประเด็นดังนี้

- 1) เนื้อหาถูกต้อง 50 % โดยกำหนดประเด็นเกี่ยวกับ
  - 1.1 อำนาจที่ใช้ในการปกครองคืออะไร
  - 1.2 อำนาจนั้นมีอะไรบ้าง ผู้ใช้คือใคร และใช้เพื่ออะไร
- 2) ภาษาที่ใช้ถูกต้อง 10 %
- 3) การสื่อความหมายชัดเจน 10 %
- 4) รูปแบบของงานเขียน 5 %
- 5) การแสดงความคิดเห็น 25 %

(3) แบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ผู้วิจัยประเมินนักเรียนและนักเรียนประเมินตนเองและเพื่อตามแบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักเรียน โดยการสังเกตพฤติกรรม 3 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติกิจกรรม ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านความร่วมมือ จำนวน 8 พฤติกรรม ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ปรับปรุง = 1 น้อย = 2 ปานกลาง = 3 มาก = 4 และ มากที่สุด = 5 และคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย คะแนนเต็ม 10 คะแนน

(4) การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียน โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อจะทราบความรู้สึกของนักเรียนที่เข้าเรียนในโปรแกรมฯ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาพิจารณาการปรับปรุงโปรแกรมฯ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้ ศึกษารายงานการวิจัยการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดซึ่งประกอบด้วยคำถามความคิดเห็น 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาทักษะทางภาษา ด้านการมีส่วนร่วม ด้านโปรแกรมฯ จำนวน 12 คำถาม ซึ่งเป็นคำถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ มาก = 3 ปานกลาง = 2 น้อย = 1

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนในโปรแกรมนี้ (ดูรายละเอียดจากภาคผนวกค.)

2.2.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

นำแบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทย และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับโปรแกรมฯ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน คือผู้เชี่ยวชาญการสอนสังคมศึกษา ครูสอนสังคมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาแบบธรรมชาติ และครูสอนภาษาแบบธรรมชาติ พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษาและนำมาแก้ไขปรับปรุง และนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ป.6 ที่ผ่านการเรียนในเนื้อหาหน่วยการเมืองและการปกครองไทยมาแล้ว

1) แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองและการปกครองไทยวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าระดับความยากของแบบทดสอบ (P) และคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ได้จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบที่มีระดับความยาก .25-.92 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 -.81 แล้วนำไปทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยใช้โปรแกรม B-index ได้ค่า .73

2) แบบประเมินความสามารถทางภาษาด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มเดิมหาระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกและได้ข้อสอบที่มีระดับความยาก .37-.80 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20-.65

3) แบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักเรียนผู้วิจัยได้จัดทำการประเมินนักเรียนกลุ่มเดิมโดยการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มและจัดกิจกรรมให้นักเรียนค้นหาข้อมูลตามเนื้อหาที่ผู้วิจัยกำหนด ที่มีหนังสือภายในห้องเรียน ในระยะเวลา 1 คาบเรียน และผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและบันทึกคะแนน และให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมของเพื่อนและ

ตนเองและบันทึกคะแนนลงในแบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักเรียน นำแบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของนักเรียน หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยใช้สูตร (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าเท่ากับ 0.76

2.4 การดำเนินการทดลอง

2.4.1 ระยะเวลาเตรียมก่อนการทดลอง ให้นักเรียนทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการทดลองสอน (Pretest) โดยใช้เวลาทดสอบจำนวน 4 คาบเรียน

ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แสดงการเปรียบเทียบในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	X	S.D.	S _x	t
กลุ่มทดลอง	22	49.09	10.25	109.26	0.24*
กลุ่มควบคุม	22	48.27	12.46	148.38	

* $P < .05$ ($.05 t_{42} = 1.679$)

จากตารางที่ 3 แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ระยะเวลาทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองแผนการสอน ใช้เวลาในการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 60 นาที โดยเริ่มทำการทดลองตั้งแต่เดือน มกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2544 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายละเอียดของระยะเวลาทดลองสอน

วัน เดือน ปี	ชื่อหน่วย	จำนวน	
		แผนการสอน	คาบ
9-11 มกราคม 2544	1. ประเทศไทยกับการปกครองแบบประชาธิปไตย	3	3
16 -18 มกราคม 2544	2. คนไทยกับวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย	3	3
22- 23 มกราคม 2544	3. ชุมชนประชาธิปไตย	3	3
25-26 มกราคม 2544	4. สิทธิและหน้าที่ของปวงชนชาวไทย	3	3
29-31 มกราคม 2544	5. การเลือกตั้งของไทยในปัจจุบัน	3	3
5-7 กุมภาพันธ์ 2544	6. ผู้แทนของประชาชน	3	3
13-15 กุมภาพันธ์ 2544	7. รัฐบาลของประชาชน	3	3
19-22 กุมภาพันธ์ 2544	8. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น	3	3

2.4.2 ระยะเวลาหลังการทดลอง ให้นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ ทำแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสอน (Post-test) และนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมเพื่อประกอบการสรุปผลโปรแกรม ฯ

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ ดังนี้

2.5.1 วิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.5.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามปกติ โดยการทดสอบค่าที (t-test independent)

2.5.3 วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนของนักเรียน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบถามความคิดเห็น โดยกำหนดระดับของคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน (2.50 - 3.00) หมายถึง มาก

ระดับคะแนน (1.50 - 2.49) หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน (1.00 - 1.49) หมายถึง น้อย

(ประคอง กรรณสูต, 2525)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเป็นคำร้อยละและนำเสนอเป็นความเรียง

ขั้นที่ 3 การปรับปรุงโปรแกรมการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการเมืองและการปกครองไทยด้วยการบูรณาการการสอนสังคมศึกษากับการสอนภาษาแบบธรรมชาติสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ประสบในขณะทำการทดลองโปรแกรมและได้ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะกับนักเรียน เช่น การแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสนใจซึ่งนักเรียนจะเลือกกลุ่มตามเพื่อนที่ตนเองชอบหรือคนเก่ง ทำให้ไม่เกิดการกระจาย ผู้วิจัยได้เข้าช่วยเหลือให้มีการคละกันระหว่างคนเก่งและคนไม่เก่ง และคละกันระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ซึ่งทำให้การกระจายของนักเรียนดีขึ้น และการปรับกิจกรรมการนำเสนอของนักเรียนให้กระชับทันเวลามากขึ้น โดยให้มีการรวมกลุ่มในการนำเสนองาน ซึ่งทำให้การทดลองโปรแกรมสำเร็จและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น